

napram svojim najbližjim, da mnoge kljub plači komaj žive... Uspeh je bil ničev: kakor nam je znano iz časopisnih vesti »Brezposelnost v Nemčiji silovito narašča.«

Zavzema se, kar je edino socialno pravično, za redukcijo takih, ki imajo dobro situirane žene, a pravi na drugem mestu »isto naj velja tudi za učitelje, ki imajo dobro situirane žene. Kajti so tudi taki primeri, ko ima učiteljeva žena obrt, trgovino, gostilno ali posestvo. Zakaj bi se možje-učitelji ne posvetili delokrogu svoje žene?« Tako piše o tej zadevi pisateljica, ki je vsako besedo dobro pretehtala. Naj bi si vsak prečital omenjeni članek, posebej pa še učitelj, kadar se dotika perečih vprašanj svojega stanja.

Če je g. B. »osebno« takega mnenja, kakor pravi neke sredi članka, da naj se v bodoče ne tolerira takih zakonov in naj vsaka učiteljska poda ostavko, si v sredi že oporeka: naj se postavijo vse poročene učiteljice na razpoložanje, dokler na koncu ne udari reži: »da bi ob izvedbi povedanega marsikatera uradniška, oziroma učiteljska družina z dvojno plačo bila prisiljena nekoliko omejiti svojo dosedanje udobnost, toda stradal — če razmere ostanejo kot so — ne bo nihče. Poglejmo, kaj je g. B. s tem mislil: če ne bo šla draginja kvišku, to menda. Kaj pa potem? Reaktiviranje? Ali ima vsa socialna filozofija g. B. sploh še kaj smisla? Cene gredo kvišku, če bodo pa padle, bo treba par let, da bodo poravnane razne obveznosti iz prejšnjih časov, ki se vlečejo kot rdeča nit skozi življenje slabo plačanega nižjega uradnika.

Kadar bo g. B. dokazal, da živi vsaj ena desetina poročenih parov, ki so navezani samo na nizko uradniško plačo, udobno, potem bom smatral, da je čas spustiti se v polemiko, kaj se da morda ukiniti. To pa, kar smatra on kot udobnost, danes ni eksistenčni minimum.

Ne odrekam mu dobrega namena, ne. Samo nepremišljeno se je ločil svojega posla, ki bo gotovo našel oster odziv, kakor ga zasluži. To ni pozitivno delo: na eni strani rušiti, na drugi problematično zidati.

Kako pomagati učiteljskem naraščanju? Tu si bomo vsi zaman ubijali glave, ker je pač tako, da je lažje svetovati kakor izvesti.

Predvsem redukcija bolj situiranih žen ali mož, če ima žena svoj donosni delokrog. Upokojitev z doseženimi službenimi leti. Predvsem pa izvedba gospodarskih problemov, nad katerimi si belijo glave vsi državni.

Z nasveti, kakršne je iznesel g. B., pa ne bo pomagano prav nikomur. Če učinke stehatmo, bi izvedba teh prinesla še več gorja, kakor ga obstoji sedaj v vrstah brezposelnih abiturientov, ki se sami, brez sklenjenih obvez se nekako bijejo skozi življenje. Značilno je to, da so bili sami za redukcijo, ampak samo tistih žena-učiteljic, ki imajo dobro situirane druge.

Nepoznani tovariš B. naj mi pa oprost, če sem se zadel ob njegove »osebne« preudarke, a ker jih je iznesel v list, so s tem postali skupna zadeva. In če je rekel »B«, naj rečem jaz... A.

Splošne vesti

PREDSEDNIKU SRESKE ORGANIZACIJE UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANO-OKOLICA ZAH. DEL.

Brezovica.

»Učiteljstvo-sokoli« na Viču (v Zg. Šiški) smatrajo za potrebno, da dvignejo svoj glas v obrambo Sokolstva in narodnega ter državnega edinstva zaradi neopravičenih in neutemeljenih napadov v škofjski poslanici na to viteško, državno organizacijo.

K temu koraku nas sili dejstvo, da so se celo nekateri škofje in višji katoliški duhovniki postavili proti omenjenemu pastirskemu listu.

Učiteljstvo, ki je po zakonu dolžno, da širi in podpira sokolsko idejo in gibanje, je v prvi vrsti poklicano, da se javno izjavi proti napadom, s katerimi se hoče onemogočiti sokolski pokret in s tem ogroziti narodno in državno edinstvo.

Podpisani prosimo, da se naša izjava predloži sekciji, da tudi ona zavzame enako stališče in isto objavi v obliki protesta v našem stanovskem glasilu.

Uverjeni smo, da je istega mnenja vse nacionalno učiteljstvo, saj je ono posebno po deželi nositelj sokolske ideje.

V slučaju, da bi se to odklonilo od strani sekcije JUJ za dravsko banovino, bomo primorani objaviti naše stališče v dnevnem časopisu.

S tovariškimi pozdravi!

Sekcija je prejela gornjo okrožnico s 13 podpisi z Viča in 5 podpisi iz Zg. Šiške.

V poslednjem odstavku te okrožnice je insinuacija in grožnja, za katero pošiljatelj niso imeli razloga in povoda, ker sekcija ni odklonila nobene izjave, ki so jo poslala društva v tej zadevi. Predhodno izražanje dvomov s strani članstva, osobito v zvezi z vprašanji, ki so nad poslednjim odstavkom izjave, je, najmileje izraženo, neobjavljeno, ki vsebuje širjenje te izjave med učiteljstvom tudi neopravičeno javno sumničenje in vzbujanje nezaupanja do sekcije.

Sekcija ima informacije, da so v ozadju gornje zadeve osebe izven podpisnikov. Zaznala pa je tudi, da so udeležene osebe, ki

nimajo čistih namenov in ki neprestano provocirajo, sumničijo in obrekujejo svoje kolege, kateri se bore za korektnost, objektivnost, zakonitost in poštenost v stanovskem in službenem oziru, ker smatrajo to za predpogoj konstruktivnemu in zdravemu patriotizmu in nacionalizmu.

Zato ne zamerjamo učiteljstvu, ki je podpisalo gornjo izjavo v dobri veri, da gre za čisto stvar in je radi naglice prezrlo žalitve in grožnje v poslednjem odstavku. Osobito ne zamerjamo onemu učiteljstvu, ki je takoj, ko je razvidelo vso namero in žaljivost zadnjega odstavka, svoje podpise preklicalo. Poudarjamo pa, da so oni, ki so dali učiteljstvu okrožnico v podpis, imeli priliko iznesti predlog na svojem društvenem zborovanju, ki se je vršilo tik pred zbiranjem podpisov, a tega niso storili. Poslužili so se poti, ki ni v skladu z organizacijskim postopanjem in radi oblike izjave ni lojalna do sekcije in ne do članstva. Do članstva ni lojalna iz razloga, ker so bile osebe iz ozadja takoj informirane o poteku zadeve, ter so na to izvažali izpraševale poedince, zakaj niso podpisali izjave z dovolj krepkimi atributi, ki bi ustrezali njim. To ustvarja misel, da je bilo podpisovanje potrebno tem osebam — za opravljanje njihovega nečednega posla.

Kar tiče izjav, je sekcija še vselej storila svoje dolžnost, kadar je bilo potrebno ter je na dostojen način manifestirala in dokazala svoje čuvstvovanje do kralja in države.

Tudi v pogledu SKJ je opozarjala članstvo na zakonite določbe, katerih izpolnjevanje se zahteva od učiteljstva še posebej ter je prepričana, da bo državna uprava sama izvajala avtoriteto zakonom, ki jih je izdala.

Načelne odločbe in izjave, s katerimi naj tudi organizacija osnovnošolskega učiteljstva kot stanovska korporacija prične borbo za ohranjanje avtoritete zakona proti jugoslov. katol. episkopatu, pa ni zadeva predsedstva, temveč najmanj upravnega odbora ali predsedniškega zbora organizacije. Ta bo podal odločbo, upoštevaje, kaj so storile druge, enake organizacije v tem pogledu.

dolžnost, da ob zaokroženi življenjski dobi tov. Fleré podčrtamo njegove življenjske uspehe, njegovo žilavo energijo, njegovo odkritosrečno učiteljsko srce — zato »Učiteljski tovariš« ne more mimo dogodka, da ne bi prikazal Pavlove zaslužnosti na številnih popriščih javnega udejstvovanja.

Večina naših meni zmotno, da je Fleré štajerski rojak, v resnici pa je pristna ljubljanska srajca. Po dovršenih šolah je šel na prvo službeno mesto na Štajersko k Sv. Marku niže Ptuj. Zelena Štajersko je zapustil šele l. 1924, ko je odšel kot ptujski okr. šol. nadzornik v Beograd. Postavljen je bil na položaj referenta za osnovno šolstvo v ministrstvu prosvete. Poslopje prosvetnega ministra je zapustil od l. 1924. le za kratek čas lanske leto. Zdaj pa je načelnik budžetnega oddelka v prosvetnem ministrstvu.

To bi bili suhi podatki o Flerétovem uradnem poslovanju. Kdor se поблиže spozna s Flerétovim javnim udejstvovanjem, ga bo takoj presodil, da velja jubilaanta uvrstiti med najbolj agilne delavce iz učiteljskih vrst. Ze kot učitelj v vinorodnih krajih je odšel leta 1908. v sadjarsko-vinarski tečaj, da je lahko svojim soobčanom pomagal z nasveti in tudi praktično v gospodarskih vprašanjih.

Najbolj zaslužnega pa se je izkazal Fleré kot pedagog, zlasti še kot pedagoški pisatelj. Neumorno je polnil stolpce »Popotnika«, nekaj časa je bil celo njegov urednik, z letom 1919. pa ga je pričel urejati celo sam, ter mu je dajal kot tak devet let vse potrebne smernice. Polagal je temelj delovni šoli, si jo je obravnaval v mnogih člankih. Delovno šolo je prikazoval z najraznovrstnejšimi gledišči in dajal navodila tudi za posamezna predmetna obravnavanja.

Vsako izjavo poedincev z žaljivo in izzivalno tendenco pa vodstvo sekcije odklanja, ker je treba vsako javno vprašanje obravnavati. Udruženje je resna organizacija in smatra, da je zdrav le tisti patriotizem in nacionalizem, ki bazira na poštenosti.

Jugoslovensko učiteljsko udruženje sekcija za dravsko banovino v Ljubljani,

20. februarja 1933.

Ivan Dimnik, s. r.,

predsednik.

Josip Kobal, s. r.,

tajnik.

— Nov pomočnik prosvetnega ministrstva. Za pomočnika prosvetnega ministra je imenovan dr. Vladimir Dvornikovič, inspektor prosvetnega ministrstva.

— Članstvu sreskega društva v Laškem sporočamo, da se zborovanje, sklicano na 4. marca t. l. ne bo vršilo v Laškem, temveč v Zidanem mostu. Vzrok preložitve kraja se bo na zborovanju pojasnil. Odbor.

— Poročila se je tov. Rela Schillerjeva z g. J. Turnškom iz Črnomlja. Mnogo sreče!

— Učiteljski poročeni par, ki ne živi skupno na eni šoli radi tega, ker na obeh šolah, kjer službujeta, ni primerne družinskega stanovanja, želi eden od obeh menjati svoje služb. mesto s samskim upraviteljem, ki ima stanovanje (2 sob in kuh.) v šoli in kjer je na šoli še eno služb. mesto prosto, oziroma če bi bil kdo učiteljstva voljan menjati. Obe šoli gori omenjenega učit. para sta ena ob železnici v Dravski dolini blizu Maribora, druga še bližje Maribora (20 min. avto zveza). Tozadevna obvestila prosim s podrobnim opisom mesta, na naslov: Janko Kikl, učit. Selnica ob Dravi.

— JUJ — sresko društvo v Kranju poziva vse člane in članice, ki so dolžni na članarini, da jo poravnajo najkasneje do prvega društvenega zborovanja. Oni pa, ki so dolžni še za prejšnja poslovna leta in ki bi članarine do navedenega termina ne poravnali, se bodo brezpogojno črtali iz seznama članstva. Njih imena se bodo obenem sporočila tudi sekciji, da jih črta kot naročnike na naše liste, oz. da jim ne nudi nikake zaščite. Vse terjatve pa se bodo izročile pravemu zastopniku, da jih izterja. Zato naj vsak dolžnik izpolni svojo moralno in stanovsko dolžnost. Opominov ne bomo več pošiljali, ker je to naš zadnji opomin. — Odbor.

— Kupna moč stalnih nameščenecv. Indeks hrane in obleke stalno narašča. Junija 1932. je znašal indeks manufakture 150/8, septembra pa že 167/7. Meseca decembra je pa zrasel indeks na 191/2, pri čemur vzamemo 100 (sto) kot osnovo indeksa v letu 1914. Indeks človeške hrane, ki je bil junija na 107/7, je zrasel do decembra 1932. že na 117/5. — Če izračunamo, koliko je potrošila povprečno delavska družina, obstoječa iz moza, žene in dveh otrok pod 10 leti v raznih letih, bomo najlažje videli, kako kupna moč stalnih nameščenecv, pa naj so to delavci ali zasebni ozir. javni nameščenci, pada. Če vzamemo kot izhodišče indeks v letu 1914 s 100 (sto), je znašal indeks minimalne potrošnje navedene rodbe v juniju 1932 že 130/8, v decembru 1932 pa celo 145/2. To znači, da so se življenjski pogoji te družine napram letu 1914, če upoštevamo še to, da so se življenjske potrebščine podražile za približno 45%, plače pa padle za 20%, poslabšali za približno 65%. Približno enako razmerje velja tudi za javno uslužbenstvo, morda celo nekoliko v škodo istemu, ker so službeni prejemki napram predvojnemu sorazmerno še bolj padli kot pa delavske mezde. To velja zlasti še za pokojnince. Zato vsi, ki žive od ročnega ali umskega dela zvišanje cen poglavitnih življenjskih potrebščin skrajno težko prenašajo.

— Ferijalni savez. V Učit. tovarišu je bilo omenjeno, da imamo učitelji pravico do vpisa v dijaški ferijalni savez. Kdor se želi vpisati, naj pošlje »Dravski oblasti Fer. sav.«

v Ljubljani — Trgovska akademija — pismeno izjavo, da pristopa k Fer. sav. kot član in se obvezuje, da bo plačeval vse obveznosti. Izjavi naj priloži svojo sliko. Istočasno naj kupi položnico in jo pošlje na naslov »Ferijski savez III. oblast v Ljubljani« ček. račun št. 13.277. Nakazati je treba vsoto 45 Din, s tem je plačana vpisnina in članarina za to leto. Savez bo poslal čimprej člansko izkaznico, na podlagi katere ima vsak član pravico do vseh ugodnosti društva. Pred počitnicami dobi vsak član naslove prenočišč itd. Za druge tozadevne informacije je pisati na omenjeni naslov. Opozarjam vse, ki se žele vpisati, da to store do 1. marca, ker se kasneje zviša vpisnina za 25 Din. Glede obveznosti do F. S. omenjam, da obstoji ta le v izpolnjevanju vseh pravil društva, katerim pa ni težko ustreči. — Omerza Zdravko, gluho-nemnica — Ljubljana 5.

Na Aleksandrovo tu pred teboj tujec, v Ljubljano prišedši, obstoji! V »Daj-Dam« daljno olajšaj si cesto, — vrnil boš semkaj se čestol!

— Prijatelj živali je naslov novemu listu, ki ga izdaja »Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani.« List hoče vzbuditi v današnjem človeku, posebno pa v mladini, čut za lepoto narave in ljubezen do živali. Poučni članki, ki jih krasi prikupne ilustracije, bo čitala naša mladina z užitkom. List izhaja četrtletno in stane za nečlane 24 Din. Člani društva ga prejemaajo brezplačno.

Je čas, za naše in za otroke — 'Tempo' čitaj na obroke.

LJUBLJANA Za gotovino: **MARIBOR**
Gledališka 4 Selenburgova 4 Slovenska 18

ZANIMIVI PRIREDITVI MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA IZ TRBOVELJ
»TRBOVELJSKI SLAVČEK«

Ta pevski zbor, ki je po svoji odlični formi in svojih mnogobrojnih nastopih znan že po vseh večjih mestih, priredi v nedeljo dne

5. marca ob 11. uri dopoldne

koncert v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union. Spored je sestavljen iz kompozicij sledečih skladateljev: Adamiča, Kogojca, Bravničarja, Mirka, Zganca, Grgoševića, Tajčevića, Pozajiča in Mokranjca. Ta dela še niso bila v Ljubljani izvajana, so pa biseri jugoslovenske mladinske glasbene literature. — Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice. Sedeži od 15 do 35 Din. Stojišča za odrasle 7 Din; za deco v predprodaji 3 Din. — Opozarjamo na koncert posebno učiteljstvo in šolsko deco. Prosimo, da tovarišice razredničarke in tovariši razredniki poberejo od učencev, ki nameravajo posetiti koncert, a 3 Din in nabavijo vstopnice že v predprodaji. Pri blagajni, pred koncertom, se ne bodo prodajale vstopnice a 3 Din.

V mesecu maju odpotuje pevski zbor na 14 dnevno pevsko turnejo v Češkoslovaško. Turnejo organizira UPZ pod vodstvom tov. Supančiča, ki bo odpoval dne 5. marca na Češkoslovaško, da osebno uredi vse podrobnosti v mestih, kjer se bodo vršili koncerti. Mladi pevci bodo koncertirali v Č. Budjevičah, Plznu, Pragi, Hradec Kralovem, Olomucu, Mor. Ostravi, Brnu, Bratislavi in na Dunaju.

Ker je dohodek koncerta v Ljubljani namenjen za delno kritje turnejskih stroškov, zbor upravičeno pričakuje lepe udeležbe in pomoči od strani učiteljstva radi obiska šolskih otrok.

Njegovo ime stoji zabeleženo tudi na čelnih platnicah nekaterih šolskih knjig (»Šolski list« za III. stopnjo), »Čitanka« (5. del). Med poslednjimi, ki jih je namenil najmlajšim, abecedarjem, pa je njegova »Moja prva knjiga«.

Fleré se je ves čas tudi vneto udeleževal kot organizacijski delavec. Ob 10-letnem jubileju naše stanovske organizacije je stopil na čelo prireditvenega odbora, ki je aranžiral ob priliki kongresa I. državnega šolskega razstava. Udeleženci jo imamo vsi v prijetnem spominu in tudi vsa javnost je tedaj naglasila visoko stanje jugoslovanskega šolstva, kar je najlepši dokaz neumornega dela jugoslovanskega učiteljstva, ki je s tem pokazalo, kam je namerjena miselnost mlade generacije državljanov: za praktično delo v življenju.

Se bi lahko napolnil stolpec našega strokovnega glasila, naštevajoč jubilarne zaslugе, ki si jih je nabral do svojega polstoletja. Postavljajoč se ves v službo naroda, šole in stanu, nam je pokazal, kako naj vsak učitelj prenese klic: delaj za narod, tudi v resnično življenje.

Morda je to le zmotna domneva pisca teh vrst: Fleré je prav zadnje čase nekoliko utihnil... Bog ne daj, da ga teže leta! Po vsej verjetnosti bo res, da je Fleré preveč zajelo pisarniško delo. Potisnjen v ozki kabinet v prosvetnem ministrstvu kuje številke in vrta in se trudi, da čim bolj pomore podvigu naše šole in koristim stanu. Prepričani smo, da se zopet kmalu oglasi, saj njegova sila, moč in nezlomljiva njegova delavnost je neodoljiva. S petdesetimi leti gre on z novimi silami na delo za nas, našo šolo in našo prosveto.

— nč.

Pavel Fleré v Abrahamovem naročju

Ob 50-letnici učiteljskega vzornika

Te dni se je srečal naš P. Fleré z Abrahamom. Petdesetletnica je sicer čedna številka, zlasti za onega, ki jo ima še — pred seboj. Običaj je, da se polstoletnica posameznika niti ne praznuje preveč javno, vendar v primerih, kakor ga ravno navajamo, pa zahteva